

PSF VE ÖKC İLE BELGELENDİRİLEN HARCAMALARIN GİDER VE KDV AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

06 ŞUBAT 2025

KAPSAM

- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK),
- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK),
- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK),
- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK),
- Katma Değer Vergisi Kanunu Genel Tebliği,
- 204 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği,
- 206 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği,
- İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 04.04.2018 Tarih ve 39044742-130[Özelge]-E.333687 Sayılı Özelge,
- Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 30.12.2011 Tarih ve B.07.1.GİB.4.06.17.01-KDV-3:14029-30-1199 Sayılı Özelge,
- İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 04.10.2011 Tarih ve B.07.1.GİB.4.35.16.01-176300-500 Sayılı Özelge.

1. Giriş

- Bilindiği üzere; firmaların ticari süreç içerisinde çoğu zaman yaptıkları harcamalar ve masraflar karşılığında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda (VUK'ta) geçen tabiriyle "**Perakende Satış Fişi**" uygulamada ise bilinen adıyla "**Yazarkasa Fişleri**" aldığı gözlemlenmektedir. Ödeme Kaydedici Cihazlar (ÖKC) ile üretilen söz konusu yazarkasa fişleri aracılığıyla yapılan harcamaların tutarı; **fatura düzenleme sınırının (2025 yılı için 9.900,00-TL) altında** dahi olsa, satıcılardan fatura talep edilebilmekte ve bu kapsamda VUK hükümleri uyarınca satıcının yazarkasa fişi yerine **fatura** düzenleme zorunluluğu bulunmaktadır.
- İşbu bilgi notu ile yazarkasa fişlerinin gider olarak kabul edilebilmesi ve KDV olarak indirim konusu yapılabilmesi hususlarında ilgili tebliğler ve özeldeler kapsamında konuya açıklık getirilmeye çalışılmıştır.

2. Vergi Usul Kanunu Yönünden Konunun Değerlendirilmesi

- VUK'un 3'üncü maddesinin (b) bendinde; *"Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır."* denilmiş, vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin yemin hariç her türlü delille ispatlanabileceği belirtilmiştir (İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 04.04.2018 Tarih ve 39044742-130[Özelge]-E.333687 Sayılı Özelge).

- Aynı Kanun'un 228'inci maddesinde ise; *"Aşağıdaki giderler için ispat edici kağıt aranmaz:*

1. Örf ve teamüle göre bir vesikaya istinat ettirilmesi mutat olmayan müteferrik giderler;

2. Vesikanın teminine imkan olmayan giderler;

3. Vergi kanunlarına göre götürü olarak tespit edilen giderler,

1 ve 2 numaralı fıkralarda yazılı giderlerin gerçek miktarları üzerinden kayıtlara geçirilmesi ve miktarlarının işin genişliğine ve mahiyetine uygun bulunması şarttır." hükmüne yer verilmiştir.

- Yine aynı Kanun'un 232'nci maddesinde; *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler;*

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara,

2. Serbest meslek erbabına,

3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara,

4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere,

5. Vergiden muaf esnafa,

sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlara da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler. Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 9.900,-TL'yi geçmesi veya 9.900,-TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir." hükmüne yer verilmiştir.

2. Vergi Usul Kanunu Yönünden Konunun Değerlendirilmesi (Devamı)

- Bunun yanı sıra, 204 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği'nde; *"Ancak, mükelleflerin ticari faaliyetlerine ilişkin olarak; işyerlerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın aldıkları (Kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri gibi) ve bedeli fatura düzenleme mecburiyetini belirleyen Kanuni haddi aşmayan diğer bir anlatımla perakende satış fişi (veya yazar kasa fişi) düzenleme sınırları içinde kalan mal ve hizmet bedelleri için düzenlenen perakende satış veya yazar kasa fişlerinin gider belgesi olarak kabul edilmesi 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257'nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak uygun görülmüştür. İşletmenin tüketimi dışında satışa konu olacak mal ve hizmetlerin alımlarında ise bedeli ne olursa olsun fatura düzenlenmesi defterlere faturalara dayanılarak kayıt yapılması gerekmektedir."* hükümlerine, 206 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği'nin (G) bölümünde ise; *"3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun ilgili hükümleri gereğince mükelleflerin, faaliyetleri ile ilgili olarak yapmış oldukları mal ve hizmet alımlarına ilişkin alış vesikalarında ayrıca gösterilen katma değer vergisinin, belgelerin kanuni defterlere kaydedilmiş olması şartıyla, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu durumda, sözü edilen Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde gider belgesi olarak kabul edilen perakende satış veya yazar kasa fişlerinde ayrıca gösterilen katma değer vergisi, bu belgelerin kanuni defterlere de kaydedilmesi şartıyla, genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılacaktır."* hükümlerine yer verilmiştir.
- Bu kapsamda, işletmelerin **tüketime konu olacak kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri, gıda gibi genel giderleri ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik etmesi ve bu belgelerde yer alan katma değer vergisini indirim konusu yapması mümkündür.**

2. Vergi Usul Kanunu Yönünden Konunun Değerlendirilmesi (Devamı)

- Bunun yanı sıra, 275 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin "2-Taksi İşleten Mükelleflere Yapılan Ödemelerin Belgelendirilmesi" başlığında yer alan; "204 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, mükelleflerin ticari faaliyetlerine ilişkin olarak işyerlerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın aldıkları (kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri gibi) ve bedeli fatura düzenleme mecburiyetini belirleyen kanuni haddi aşmayan diğer bir anlatımla perakende satış fişi (veya yazar kasa fişi) düzenleme sınırları içinde kalan mal ve hizmet bedelleri için düzenlenen perakende satış veya yazar kasa fişlerinin gider belgesi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştü. Bu defa, Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257'nci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak taksi işleten mükelleflerden alınan perakende satış fişlerinin de gider belgesi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür. Ancak, verilen hizmet bedelinin Vergi Usul Kanununun 232'nci maddesinde belirtilen haddi aşması halinde fatura düzenleneceği tabiidir." hükümleri uyarınca taksi işleten mükelleflerden alınan ve tutarı fatura düzenleme mecburiyetine ilişkin kanuni haddi aşmayan perakende satış fişlerinin de, gider belgesi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.
- Yukarıdaki açıklamalara göre; ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmaları şartıyla fatura düzenleme haddinin altında kalan, iş yerinde ve şantiyede kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın alınan kırtasiye, büro ve temizlik giderleri, su, gıda giderleri için alınan perakende satış veya ödeme kaydedici cihaz fişlerinin gider belgesi olarak kullanılması mümkün bulunmaktadır. **Ancak, şirket çalışanlarının şirket dışında yiyecek, konaklama ve yol giderleri, otopark ve misafir ağırlamaya ilişkin giderlerin bu kapsamda değerlendirilmesinin söz konusu olmayacağı belirtilmiştir.**
- Öte yandan, **şirket çalışanlarının görevli olarak şehir içi ve dışındaki şantiyelere gittiklerinde yapmış oldukları yemek vb. harcamaların kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi için fatura ile tevsik edilmesi gerektiği açıklanmıştır.**

3. Gelir Vergisi Kanunu Yönünden Konunun Değerlendirilmesi

- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun (KVK'nın) 6'ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK'nın) ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükmüne yer verilmiş olup, GVK'nın 40'ıncı maddesinde ise safi kazancın tespitinde indirilecek giderler bentler halinde sayılmıştır.
- GVK'nın 40'ncı maddesinin birinci fıkrasının 1 numaralı bendinde; ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, 2 numaralı bendinde ise, hizmetli ve işçilerin iş yerinde veya iş yerinin müstemilatında iâşe ve ibate giderleri, tedavi ve ilaç giderleri, sigorta primleri ve emekli aidatının (Bu primlerin ve aidatın istirdat edilmemek üzere Türkiye'de kain sigorta şirketlerine veya emekli ve yardım sandıklarına ödenmiş olması ve emekli ve yardım sandıklarının tüzel kişiliği haiz bulunmaları şartıyla), 27'nci maddede yazılı giyim giderlerinin safi ticari kazancın tespitinde indirilecek gider olarak kabul edileceği hükmüne yer verilmiştir.

3. Gelir Vergisi Kanunu Yönünden Konunun Değerlendirilmesi (Devamı)

- Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin matrahtan indirilebilmesi için; giderin yapılmasıyla gelirin elde edilmesi veya idamesi arasında doğrudan ve açık bir ilişkinin var olması, giderin keyfi olmaması yani gelirin elde edilmesi için mecburi olarak yapılması ve yapılan gider karşılığında sabit kıymet iktisap edilmemiş olması gerekmektedir.
- Ayrıca, söz konusu giderlerin VUK hükümleri gereğince tevsik edici belgelere dayanması (fatura, fatura yerine geçen vesikalar gibi) ve yasal kayıtlarda izlenmesi gerekmektedir.
- Bu kapsamda, şirketin ticari faaliyeti ile ilgili olarak gerçekleşen mal ve hizmet alımı **(kırtasiye malzemesi, temizlik malzemesi, şirket personelinin ve misafirlerinin tüketimi için yapılan gıda harcamalarının)** giderlerinin, kurum kazancının elde edilmesi ile açık ve doğrudan bir bağının bulunması, yapılan işin mahiyetine uygun olması ve iş hacmi ile mütenasip bulunması ve VUK hükümleri gereğince tevsik edici belgelere dayanmış olması şartıyla kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

4. Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden Konunun Değerlendirilmesi

- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun (KDVK'nın);
 - 29/1-(a) maddesinde, KDV mükelleflerinin faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi bu Kanunda aksine bir hüküm olmadıkça indirebilecekleri,
 - 30/(d) maddesinde, gelir ve kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapılamayacağı,
 - 34/1 maddesinde, yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV'nin alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinde ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebileceği,
 - 53'üncü maddesinde, bu Kanunda geçen fatura ve benzeri vesikalar tabirinin VUK'ta düzenlenen vesikaları ifade ettiği,
- hükme bağlanmıştır.

4. Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden Konunun Değerlendirilmesi (Devamı)

- Bunun yanı sıra, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin "III/C-5.İndirimin Belgelendirilmesi" başlıklı bölümünde; *"KDV mükelleflerinin işletmelerinde tüketime konu olacak kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri, gıda gibi genel giderlerin ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik edilmesi mümkündür. Ancak, bunlar dışında kalan alış ve giderler ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik edilemeyeceğinden, söz konusu belgelerde yer alan KDV de indirim konusu yapılamaz."* açıklamalarına yer verilmiştir.
- Bu kapsamda, KDV mükelleflerinin işletmelerinde tüketime konu olacak kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri, gıda gibi genel giderlerin ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik edilmesi mümkündür. Ancak, bunlar dışında kalan alış ve giderler ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik edilemeyeceğinden, söz konusu belgelerde yer alan katma değer vergisi de indirim konusu yapılamayacağı aşıkardır.

4. Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden Konunun Değerlendirilmesi (Devamı)

4.1. KDV İadelerinde Listelere Dahil Edilemeyecek Belgeler

- Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin "7.2. İade Hakkı Doğuran İşlemin Beyan Edildiği Döneme Ait İndirilecek KDV Listesi" başlığı altında yer alan; "Perakende satış fişi veya yazar kasa fişlerinin gider belgesi kabul edildiği harcamalara ait KDV tutarlarının indirimi mümkün olduğundan, söz konusu belgeler, indirilecek KDV listelerine dâhil edilir, bu belgelerin gider belgesi olarak kabul edilmediği harcamalara ait KDV ise indirim konusu yapılamayacağından listeye de alınmaz." ifadesi ile "7.3. İade Hakkı Doğuran İşleme Ait Yüklenilen KDV Listesi" başlığı altında yer alan; "Perakende satış fişi veya yazar kasa fişlerinin gider belgesi kabul edildiği harcamalara ait KDV tutarlarının indirimi mümkün olduğundan, söz konusu belgeler, yüklenilen KDV listesine dâhil edilebilir. Bu belgelerin gider belgesi olarak kabul edilmediği harcamalara ait KDV ise indirim konusu yapılamayacağından listeye de alınmaz." ifadesi kapsamında gider belgesi olarak kabul edilemeyen harcamalara ilişkin perakende satış fişi ile yazar kasa fişlerine ilişkin KDV tutarlarının indirilecek KDV listesi ile yüklenilen KDV listesine konu edilmemesi gerektiği açıklanmıştır.

5. Konuya İlişkin Özelgeler

Özelge 1: [Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 30.12.2011 Tarih ve B.07.1.GİB.4.06.17.01-KDV-3:14029-30-1199 Sayılı Özelge](#)

Konu: PSF ve ÖKC Fişlerinin İndirim Konusu Yapılıp Yapılmayacağı Hk.

İçerik: Şirketin işiyle ilgili olarak küçük miktarlarda mal ve hizmet alımlarında perakende satış fişi alınması, bunların gider olarak kaydedilmesi ve perakende satış fişinde gösterilen KDV'nin indirim konusu yapıp yapılamayacağı hususunda görüş talebinde bulunulmuştur.

İdarenin Görüşü:

GVK Yönünden; faaliyet konusu otel, konaklama hizmetleri olan şirketinizin, söz konusu faaliyeti ile ilgili olarak acil ve küçük miktarlarda yapıldığı belirtilen mal ve hizmet alımı (kırtasiye malzemesi, temizlik malzemesi, şirket personelinin ve misafirlerinin tüketimi için yapılan gıda harcamalarının) giderlerinin, kurum kazancının elde edilmesi ile açık ve doğrudan bir bağının bulunması, yapılan işin mahiyetine uygun olması ve iş hacmi ile mütenasip bulunması ve VUK hükümleri gereğince tevsik edici belgelere dayanmış olması şartıyla kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

KDVK Yönünden; işletmenizin tüketime konu olacak kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri, gıda gibi genel giderleri ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik etmesi ve bu belgelerde yer alan katma değer vergisini indirim konusu yapması mümkündür. Ancak, bunlar dışında kalan alış ve giderler ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik edilemeyeceğinden, söz konusu belgelerde yer alan katma değer vergisi de indirim konusu yapılamayacaktır.

5. Konuya İlişkin Özelgeler (Devamı)

Özelge 2: [İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 04.10.2011 Tarih ve B.07.1.GİB.4.35.16.01-176300-500 Sayılı Özelge](#)

Konu: Perakende Satış ve Yazar Kasa Fişlerinin Gider Kaydedilip Kaydedilemeyeceği ile KDV'nin İndirilip İndirilemeyeceği Hk.

İçerik: Şirket tarafından iş yerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın alınan ve bedeli fatura düzenleme mecburiyetini belirleyen kanuni haddi aşmayan mal ve hizmet bedelleri (Gıda, şeker, çay, ekmek, mutfak tüpü, yemek, gazete, hırdavat, sabit kıymet bakım-onarımı vb.) ile şirket çalışanlarının görevli olarak çıktığı iş seyahatlerinde satın almış olduğu (yemek, otopark, otoban geçiş ücreti, taksi ücreti, oto yıkama vb.) hizmet bedelleri için mal ve hizmet satan kişilerce düzenlenen perakende satış fişleri ile yazar kasa fişlerinin gider belgesi olarak kullanılmasının mümkün olup olmadığı ve katma değer vergisinin indirim konusu yapılıp yapılamayacağı hususunda görüş talebinde bulunulmuştur.

İdarenin Görüşü:

VUK Yönünden; fatura düzenleme haddinin altında kalan mal ve hizmetler için alınan perakende satış veya yazar kasa fişlerinin gider belgesi olarak kullanılması mümkün bulunmaktadır.

KVK Yönünden; söz konusu mal ve hizmet alımlarına ilişkin giderlerin; kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında doğrudan ve açık illiyet bağının bulunması, keyfi olmaması, işyerinde kullanılmak ve tüketilmek üzere satın alınmış olunması halinde, kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

KDVK Yönünden; KDV mükelleflerinin işletmelerinde tüketime konu olacak kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri, gıda gibi genel giderlerin ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik edilmesi mümkündür. Ancak, bunlar dışında kalan alış ve giderler ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik edilemeyeceğinden, söz konusu belgelerde yer alan katma değer vergisi de indirim konusu yapılamayacaktır.

6. Sonuç

- Önceki bölümlerde yapılan açıklamalar çerçevesinde;
 - Şirketin genel tüketimine ilişkin olarak yapılan; “*Kırtasiye, büro, genel gider mahiyetindeki temizlik malzemeleri, küçük demirbaşların sarf malzemeleri gibi harcamalar*” ile sınırlı kalmak üzere yasal fatura düzenleme sınırının altında kalmak şartıyla yazarkasa fişi ile gider olarak kaydedilebileceği, söz konusu yazarkasa fişinin KDV’sinin de indirim konusu yapılabileceği,
 - Şirketin mal veya hizmet üretimine yönelik işyeri dışında yapılan harcamalar veya alımlar; şehir içinde veya dışında yapılan iş seyahatlerinde personel tarafından yapılan yeme içme harcamaları, hizmet üretimi esnasında alınan her türlü malzeme veya masraflar karşılığında mutlaka fatura alınması gerektiği, aksi halde yazarkasa fişleri ile bu tür harcamaların kazancın tespitinde gider olarak kabul edilemeyeceği, KDVK gereği kurum kazancının tespitinde gider olarak kabul edilmeyen harcamaların KDV tutarlarının da indirim konusu yapılamayacağı,
 - Taksi fişlerinin kazancın tespitinde, gider olarak kaydedilebileceği ancak; taksi fişlerinin üzerine şirket kaşesi ve onayını belirtmekte ispat açısından fayda bulunacağı, ancak taksi fişlerine ait KDV’nin indirim konusu yapılamayacağı,
 - Yolcu taşıma biletlerinin, VUK’a göre ispat edici vesika sayılarak fatura yerine geçeceği ve şirketler tarafından şirket faaliyetlerine yönelik ve şirket personellerine ait olması şartıyla kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabileceği,
- sonucuna varılmaktadır.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arızı zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.